

martyres signa mōstrare: sic et faciūt et pura mēte q̄rētib⁹
innumera miracula oñdūt. Legim⁹ tñ d̄ **Marcellian⁹** et **Mar-**
co fratrib⁹ geminis: et clarissimis viris q̄ cū ad decollādū
p̄ p̄fessione xp̄i ducerent: occurrerētq; parētes et vxores:
q; illoꝝ blandimentis et paruuloꝝ filioꝝ aspectu demol-
liti fuerint: quod vir sanctissimus **Sebastian⁹** perpendēs
exclamauit ad illos: **O** fortissimi milites nolite p̄ misera
blandimenta coronam deponere sempiternam: et inde ad
parētes cōuersus inquit: Nolite timere: nō separabunt̄ a
vobis: sed vadunt parare vobis sydereas mansiōes: qui
reassūptis viribus cursū suū non solū ipsi: sed et parētes
et alij q̄ aduenerāt gloriosissimū pegerūt. Sed miraculū
certe fuit de nobilissima **Perpetua**: q̄ cū corā p̄fecto pro
xp̄i nomis cōfessione sisteret: et adiudicari deberet: parē-
tes et vir ei⁹ offerētes paruulū q̄ lactabat: diuisisq; blādi-
mētis exq̄rerēt: q̄ cū illi viuere vellet moueri nullaten⁹ po-
tuit: dicebat ei: Recedite a me inimici dei q; nō noui vos:
q̄ itez flētes pueri collo ei⁹ applicuerūt: et p̄cib⁹ p̄cabant̄
q; paruulo saltē parceret quē enutrire pueniebat et uiue-
ret: sed abiecto a se puero nullis illa mouet flētib⁹: aut vo-
ces vllas tractabil⁹ audit. Mens imota manet: lachryme
voluūtur inanes. **Que** deū vna cū **Satyro** adiudicata fu-
it leonib⁹ deuoranda.

Marcellian⁹
Parce⁹

Sebastian⁹.

Perpetua.

Virgilius.

De his q̄ xp̄m negarūt quō debēt redire ad pe-

Uoniā scim⁹ mikrimos ali (nitena. La. xii)
qs extetisse q̄ xp̄m dñm et creatore suū abnega-
re nō sūt veriti: illos ex tota volūtate p̄posse
ad penitētiā reuocare optarē. Sed deest certe
facultas: desūt vba: deest oportuna doctria. **Q**d em̄ ego
in tāto facinore deplorare possē: aut qb⁹ v̄bis tñ nephas
p̄q̄ri: q; illos a tā scelesto crimine reuocarē: q̄ cor suū vt la-
pidē indurarūt: et sola itētioe pei⁹ exeq̄ndi h̄ p̄petrare vo-
lueſt. **E**loquentia hic esset **Licerōis** necessaria. **S**acraz scri-
pturaz pitie nō pua: s̄ qlē **Hieronym⁹** habuit vt **Augu-**
gustinus. **U**ellet cor meum **Francisci** charitate ardere

Hieronym⁹
Augustin⁹
Franciscus.

⁊ tūc scelus hoc possem forte cōmode deplorare: ⁊ fortis-
 simis verbis: si casu ista legere ptingeret: illoꝝ durissimū
 pectus emollire. **At** cum omnia hec desint: et iuuenis vix
 p̄ma cognoscēs elemēta: nō tante sum arrogātie q̄ homi-
 nes illos duros: verbis meis a tāto scelere posse reuoca-
 re presumā. **Sed** sua misericordia ⁊ pietate operet̄ deus q̄
 voluerit: mihi sufficit sic loqui vt intelligar: ⁊ veritatē ip̄az
 nudā sicut nouero simplicit̄ enarrare. **Cū** multo siquidēz
 melius sit vera rustice (vt ait Hieronym⁹ ad damasuz) q̄
 diserte falsa p̄ferre. **Et** Augustin⁹ ad Hieronymuz. **In-**
 cōparabiliter pulchrior est veritas xp̄ianoz: q̄ Helena
 grecoꝝ: p̄ ista em̄ forti⁹ nostri martyres aduersus hanc
 sobdomā: q̄ p̄ illa illi heroes aduersus trojā dimicauē-
 runt. **Hanc** vt ait Iustinus martyr contra gentes.
 εἰ γὰρ ἡ ἀσσοὶ πα ψωδία ἰλιὰ δὸς τὲ καὶ οὐσ
 σείας ἀρχὴ καὶ τέλος γυωὴ **Sed** si quis plene
 ⁊ copiose materiam hanc legere optauerit: legat que ad
Theodolum lapsū fortissime scripsit **Chrysofostom⁹**. **Cū**
 de plura ad litterā Hieronym⁹ transulit in diuersis epi-
 stolis: q̄s ad diuersos lapsos scripsit: ⁊ in ea maxie quam
 fortissimā ad **Sabinianū** direxit. **Hos** aut̄ breuiter p̄ for-
 ma tractatuli que nouerimus explicabimus. **Cōsiderauit**
 etatis fruētes: de q̄bus solū loq̄mur: sic miserabiliter du-
 cti xp̄m dñm ⁊ deū suum negarūt. **Aut** enim ab infideli-
 bus causa aliqua detētis fuit hec apposita cōditio: qd̄ vel
 mortē subeant: vel xp̄i nomē abnegent ⁊ viuāt: ⁊ timore
 mortis p̄territi: xp̄m negare potius q̄ pro illi⁹ nomē mo-
 ri eligunt. **Aut** pessimi alij/mūdi illecebris aliq̄bus ille-
 cti/sponte ⁊ nullo mortis metu instāte ch̄istū se negatu-
 ros offerūt. **Sed** hoz̄ p̄mi coram alijs ch̄istianis se: q̄ pe-
 nis deuicti ch̄istū ⁊ si ore negaueſt nō tamē corde: quo
 firmitus illū retinere predicāt: eū ⁊ illoꝝ infidelīū cogno-
 scant insanias: ⁊ se peccasse ore negādo p̄pendāt. **Que** ⁊
 si vera sunt quid moraris inter illos amice? **Cur** illoꝝ se-

Hierony.
Augustin⁹.

Iustinus
martyr.

Chrysofost.
Hierony.

m...
 lo...
 r...
 que...
 p...
 r...
 quod...
 Non...
 stianu...
 vitā...
 gemin...
 dere...
 des: qu...
 bustum...
 fidem...
 in cor...
 patre...
 ram h...
 illum...
 suo...
 uertor...
 ⁊ nos...
 prom...
 magn...
 salic...
 nis...
 p̄ illi...
 um d...
 Et sic...
 etern...
 eulā...
 qui e...
 peio...
 quis...
 lupra...
 gunt...

minas vxores ducis: vt prole recepta oneratus: tpe nul-
lo aufugere possis: Dicunt cū illis me deinceps cōmora-
ri necesse est: nec aufugere possum. Et si ex illoꝝ psuetu-
dine vxores nō ducerem me nō eozum secte crederent: et
priori in periculo remanerē. **H**as tuas excusatiōes dicis:
et quod plus est sic posse saluari miserabiliter seducis.
Non em̄ cognoscis q̄ ante rebellionē nō nisi nomine chri-
stianus fueras: qui p̄ xp̄o mori causa vrgēte recuastī: q̄
vitā tibi cōdonasset eternā: et coronā purpureā p̄ passiōe
geminasset. **S**ed quia nō nisi nomine christianus eras p̄-
dere illud nomē inuume dubitasti: defecit spes: defecit fi-
des: que ad mortē tollerandā pro illi⁹ nominis gloria ro-
bustum te militē reddidissent. **S**i ergo nec sp̄e habes nec
fidem: quō xp̄m in corde tuo p̄fiteris. **N**on em̄ si quis me
in corde confitebitur ait dñs: confitebor et ego illū coram
patre meo et angelis s̄ctis suis. **S**ed dixit: **S**i quis me co-
ram hominib⁹ p̄fitebitur. **T**u aut̄ corā hominib⁹ negasti
illum: quō ergo tibi psuasum iri putas: q̄ ip̄e corāz patre
suo et angelis sanctis suis sic manendo p̄fiteatur? **S**ed cō-
uertere ad dñm cuius benignitas ad penitentiā te hortat̄
et nos viam tibi ac modū explanabimus. **N**ec abilioꝝ/aut
promptioꝝ/et inde tibi iocundioꝝ reperiri p̄t: q̄ q̄ iterum
magnificentissima nominis Iesu christi p̄fessione: in eozū
scilicet infideliū/mediū psurgas: et te xp̄ianū nouit̄ p̄fitea-
ris. **C**ulpā ac reatū tuū omnib⁹ palā dicito. **M**ortez quā
p̄ illi⁹ nōis cōfessiōe timuisti exq̄re. **P**roijce q̄cūq; cor tu-
um dilaniāt: et si alie extrahi neq̄unt: cor ip̄m cū ill⁹ euelle.
Et sic audies a Iesu xp̄o: **I**ntra ī gaudiū dñi tui ī gaudiū
eternū: quod p̄ mei nominis negatiōe a te abstulerā: et p̄
eiusdē noua p̄fessione restituo. **N**ec illis solū hec dicim⁹
qui ob cōditionē appositā ne morerētur xp̄m negarūt: sed
peioꝝibus alijs qui prodita patris substātia porcorū sili-
quis delectant̄: idem p̄dico. **E**t certe hi peioꝝes qui in vo-
lupratū turpia plabētes: precipites in psundū demergū-
guntur. **H**i deū ventrē volūt habere p̄ xp̄o seruientes li-

bidini in carne sua gliant: et vt pinguis hostia in mortē pes-
sunā saginant. Sed q̄cūq; sis: et qualicūq; te ita submerse-
ris: redi ad te: manū eleua: et repies dñm subleuāte. **Diri-**
ge cor et mētē vt illi satisfacias: q̄ misericors est et pi⁹ et mul-
te miserationis dñs. **Et** cū sanctissimū illi⁹ nomē respuēdo sic
p̄datorie peccaueris: quiesce: ne lōgi⁹ a facie dei recede.
Lauē ne te **Sinees** de q̄ supra mētionē fecim⁹ vna cū ma-
diāte fornicatē ferro haste p̄figat. **Anteq̄** hec veniāt ad
xp̄m pi⁹ssimū redi. **Illi⁹** nomē quē negasti publice p̄fite-
re. **Effunde** p̄ tā scelestō peccato: p̄ tua salute miseri tui
corpis sanguinē. **Seque** dñm tuū quē pdidisti: qui tamē
sanguinē suū p̄ tua redēptiōe effudit. **Nec** dubites: quin
te recipe velit: qui p̄ se crucifigētib⁹ dixit: **Pater** ignosce
illis quia nesciūt q̄d faciūt. **Nōne** et ip̄e **Marcellinū** rece-
pit: q̄ cū papa romanus esset et iussu **Diocleciani** et **Maxi-**
miani impatorū capet: tormētōz horrore pauefact⁹ duo
grana incensū in sacrificio idolorū obtulit et imposuit: sed
inde puerfus ad dñm penitēs suū scelus igemuit: et seip̄z
a papatu deposuit: qui deinde a xp̄ianis nouit in pōtificē
reassūptus itez capit. **Et** cū nullaten⁹ sacrificare vellet:
eū decapitari mādarūt: q̄ ex xp̄iana se sepultura cū indi-
gnū adiudicasset: excōmunicauit om̄es q̄ cū sepelire p̄su-
merēt: et cū xxxv. diebus insepult⁹ maneret: eius succes-
sor **Marcellus** a **Petro** ap̄lo admonit⁹ eū deuotissime se-
peliuit. **Quid** nōne et plures alij q̄ cū diuisis ex causis an-
tiquit⁹ idolis sacrificassent: nō despantes de xp̄i misicor-
dia: puerfi ad dñm misicorditer suscepti sunt. **Nam** q̄ste
sit misicordie: et q̄ste (vt ita loquar) nimie ineffabilisq;
clemētie p̄pheta nos docet. **Misator** inquit et misicors
est dñs: et agēs penitētiā sup malicijs. **Nō** em̄ venit voca-
re iustos sed peccatores in penitētiā. **Imiteris** ergo istos
nec te mortis imago detreat: q̄ pena parua videbit si sce-
lus tuū debite p̄siderare volueris. **At** si omnino pusilla
nimis existis: mortēq; etiā ptimescis: int̄ illos saltē secre-
tiori mō q̄ noueris penitētiā tecū page. **Cōfiteri** xp̄ianis

Sinees.

Marcellin⁹

cū q̄bus te repiri stigerit reatū tuū. **Plāge** tuū scel^o: la-
chrymas e corde euelle: nec cesses: q̄usq; in hoc mūdo vi-
uere te pmiserit deus. **Plāge** q̄ poti^o misere uiuere vel:
q̄ gliose p̄ xp̄i nomie mon: q̄ statim gliaz tibi p̄donaret
etnā. **Hec** mēs tua incredula bonoz re p̄missiōe desperet
Nā uiuo ego dicit dñs. **Holo** mortē pctōris: nisi p̄uertat
a via sua ⁊ uiuat. **Uñ** ⁊ p̄ p̄phetā tu reliq̄sti me: tñ reuer-
tere ⁊ suscipiā te dicit dñs: **Reuētinini** ⁊ salui eritis q̄ estis
in extremis t̄re. **Recordami** hoz ⁊ ingemiscite: ⁊ agite pe-
nitentiam qui erratis. **Nam** vt ait **Hieronimus** ad **Sabi-**
nianum. **In** illo deniq; populo: a quo crucifixus est chri-
stus: a quo in ligno suspensus: a quo pendens irrisus: a q̄
lancea vulneratus: a quo felle ⁊ aceto potatus: erāt mē-
bra christi: pro quibus dixit: **Pater** ignosce ill qz nesciūt
qd faciūt. **Quid** aut̄ p̄uerso nō ignoscit: q̄ homicida de-
speret si in sp̄e redit? ē: a q̄ etiā xp̄s occisus ē? **Credide**st
inde multi: donat^o ē eis sāguis xp̄i: vt magis eū biberēt q̄
liberarent: q̄ rei de illo effuso tenerent. **Hec** ille. **Habe-**
as ergo sp̄e certā in **Iesu** dño tuo: illa nāq; in altū facilit̄
te eleuabit: nec sine illa vt ait **Chrysosto**. saluari poteris. **Chrysosto.**
Τῆ γὰρ ἐλπίδι ἐσωθῆμεν αὐτὴ γὰρ αὐτὴ καθάπερ
σειρατὶς χρυσοῦ τῶν οὐρανοῦ ἐαρτῖσθίσαν τὰς ἡμέ-
τερας διαβάσσει ψυχὰς κατὰ μικρὸν πρὸς τὸ
ὑψὸς ἐκείνου ἀμελκουσα τοῖς σφοδρὰ ἐχομῆμοῖς
αὐτῆς καὶ τοῦ κλύδωρος ἡμᾶς τῶν βιωτικῶν ὑπέ-
ραίρουσα κακῶν. **Nō** ḡ p̄stas indurat^o ⁊ desperat^o in
peccatis q̄cūq; negādo xp̄m iterū crucifixisti: cū p̄ te ad
patrē ille orauit: ⁊ te recipere sit parat^o. **Ne** patiaris tātū
tibi ⁊ tanto **Iesu** christi labore quesitū sp̄ūalium gratia-
rū deperire censū. **Peribis** certe si p̄stas in peccis: ⁊ exa-
cerbes deū in actibus tuis. **Nā** **Hieronimus** de peniten-
tia. **Nihil** in q̄t ita offēdit deū: q̄ desperatiōe malozū he-
rere peiozib^o: licet ⁊ ip̄a desp̄atio incredulitatis inditiū sit
Qui eī desperat salutē nō putat futurū eē iudiciū. **Qd** si
metueret: vtiq; bōis opib^o iudici se p̄pararet. **Hec** te amā
f 4

Cyprianus.

tissime deterreat inueteratio peccati. **A**udi qui dixerit
tardetur: aut annis: quo minus veniat ad cōsequēdā sa-
lutē. **I**n isto mōdo ad hec manēti penitētia nulla sera est.

Chrysoſto.

Vicrony.

Recupera ergo animi tui vires: et exurge de terra: et excu-
tere puluerē: et statim terrebit inimicus. **N**ā vide illi intē-
tionē (que vt aſſerit **Chryſoſtomus** ad **Theodolū** lapsuz
et **Hieronimus** ad **Sabinianū**) hec fuit: q̄ ita te deijceret
vt nunq̄ amplius reſurgeres: ſed ſi te videat exſurrexiſſe
de terra: et ruruſ ad bellū p̄tra ipm̄ p̄paratū: hac tua au-
dacia deterrebitur: et q̄to promptior maiora p̄ſumes: tā-
to ille infirmior: fragilioꝝq̄ reddetur. **N**ec em̄ alia decau-
ſa iudā deſperationis vinculo rapuit: niſi q̄ reditū ad ſa-
lutē timuit: ſi zelus ſuū penitētia reformaret. **N**az vt illi
inquiūt ſi hoc eſſet vt eos qui ſemel lapſi ſūt de via recta
redire ad priorē curſū volūtas diuina p̄hiberet: aut nul-
lus/ aut valde pauci introirēt in regnū celoꝝ. **I**mmo ve-
ro eos quos p̄ſpicuos iter p̄res et in admirationē habem⁹:
poſt lapſus peccatoꝝ inuenim⁹ eſſe tēpatos. **Q**ui em̄ ve-
hement̄ fuerāt in malis: p̄uſi ruruſ ad bona eadē nihilo-
minus vtunt̄ vehemētia: p̄ſcū ſibi q̄ in ml̄tis teneant ob-
noxiū. **I**deo metuit diabolus et tremuit: ne q̄s forte horū
initū aliq̄ penitudinis capiat: ſi em̄ ceperint iā neq̄unt
retineri: ſed in modū ignis penitētie calore ſucceſi: auro
purgato purgatioꝝ reddūt animas ſuas: itineris ſui ha-
bētes cautelā maximā ex p̄teritoꝝ errore geſtoꝝ: atq̄ in
hoc pene etiā eos qui nullos vnq̄ incurrerūt lapſus vidē-
tur p̄ceder: dñi cautioꝝ eos reddit expiētia. **P**eccati eī

Lactātius.

p̄ſciētia (vt ait **Lactātius** iſtitutionū ſuaz libro iij) et me-
tus pene: religioſioꝝ facit: et ſemp ml̄to firmior eſt fides
quā reponit penitētia. **C**urādū ergo vt in hac vita dū li-
cet penitētiā totali cordis p̄tritiōe pagas: qm̄ poſt mortē

Cyprianus.

nullus penitētie loc⁹ datus eſt: vt ait **Cyprian⁹** cōtra de-
metrianū. **N**ullus ſatiſfactiōis effect⁹ eſt hic vita aut ad-
imē aut tenet: ſ̄ ſaluti eterne/ cultu dei/ et fructu fidei p̄-

uideat. Sed vnā facim⁹ questionē: an quis de xp̄iani nomi
nis p̄fessione interrogat⁹ taceat: ad pctm̄ illi capitale cōpu
tetur? Qd̄ aliquo in casu sic esse venerabiles affert docto
res: vt si ex taciturnitate hac dei honoz tolleret ⁊ gl̄ia: qz
vl̄ se nō firma opiniōe xp̄ianū esse ostēderet: vl̄ q̄ ip̄a ita
sit derisibilis fides q̄ nemo illā audeat p̄fiteri: scelus hoc
esse mortale p̄cludūt: hortanturq; in t̄li casu xp̄ianum se
omnimode p̄fitendū. Sed si non p̄ncipalit̄ seu imediate
ad religionē inspiciētes illi q̄ interrogant: sed ad odia alia
vl̄ derisiones: vt q̄s forte noscerēt xp̄ianos occiderēt: vl̄
alia via male tractarēt: ⁊ q̄s hoz timid⁹ taciturnitate il
loz man⁹ effugere posset: peccatū nō esse mortale p̄fēti
unt. Per quē modū ⁊ int̄pos vt diximus penitētes vbi
xp̄i nō ledať honoz vitaz cū taciturnitate ducere possūt:

**Decrebra inuocatiōe nomis Jesu christi tēpo
re martyrij La. xiiij.**

Utergo oīa in vnū cōprehēdam⁹ maxia res est
martyriū: ⁊ difficilis: nec alijs cōpetēs q̄ his q̄
xp̄i spiritu inflāmati ad hoc feruēter aguntur:
quē sp̄s feruorē donare cōsueuit dñs diuersi
mode electis suis: vt aliquib⁹ gratis tribuisse videat. Si
cut Bonifatio Adriano Clauiculario ⁊ plib⁹ alijs: q̄ cuz
publicani essēt: subita dei gr̄a ad xp̄i testimoniū mirabili
accesserūt feruore. Fuerūt ⁊ alij q̄ diuturnis oratiōib⁹ h̄
a ch̄isto dño impetrať potuerūt. Adeo vt Carpasius inē
cetera oraret: q̄ si eū gl̄ia martyrij dignū iudicasset: ex la
pide spelūce aqua limpidissima emanaret: qd̄ dño p̄stan
te securus ad certamē p̄perauit: ⁊ palmā martyrij fortit̄
dimicādo p̄meruit. Ideo ait Cyprian⁹ libello de habitu
virginū: Durus ⁊ ardu⁹ limes q̄ tēdit ad gl̄iam et p̄ hunc
vite limitē martyres p̄gūt. Et ergo limitē hūc de q̄ Cy
panus dixit nos faciliť penaz tpe trāseam⁹: nihil fortius
repiri q̄it: nihil iocūdi⁹: nihil accōmodati⁹: q̄ crebra Jes
su xp̄i nomis inuocatio. Ills em̄ est nomē mirabile (vt pi⁹
f iij

Bonifacius.
Adria. Cla
uicularius.